12.10.2026

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Eläketurvakeskuksen lausunto työeläkejärjestelmän viimeisen eläkelaitoksen periaatteen laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi ja eräiksi muiksi laeiksi HE 146/2016 vp

Eläketurvakeskus on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun ja pitää esitystä kannatettavana.

Eläketurvakeskus katsoo, että ehdotetut muutokset sujuvoittaisivat eläkkeen hakemista viimeisen eläkelaitoksen menettelyn laajentamisen piiriin tulevien Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan henkilöstön eläketurvan sekä Ahvenanmaan maakunnan maakuntalain mukaisen eläketurvan (ajalta ennen 2008) osalta. Suomen Pankki ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus ovat molemmat ehdottaneet muutosta. Ehdotus parantaisi eläkkeenhakijan ja eläkkeensaajan työeläkeasioiden hoitamista. Eläkkeenhakija saisi samanaikaisesti eläkepäätöksen koko työeläketurvastaan ja hänen tulisi olla yhteydessä vain yhteen eläkelaitokseen, joka huolehtisi muidenkin eläkejärjestelmien eläkkeiden maksamisesta ja muista eläkelaitokselle kuuluvista tehtävistä.

Ehdotus, jonka mukaan Keva toimisi Suomen Pankin ja Ahvenanmaan maakuntalain mukaisen eläketurvan osalta pääsääntöisesti aina viimeisenä eläkelaitoksena (kuntoutusetuutta lukuun ottamatta) on tarkoituksenmukaista, koska Keva on hoitanut jo nyt Suomen Pankin eläketurvan toimeenpanoa ja käytännössä myös laskenut Ahvenanmaan maakuntalain mukaiset eläkkeet. Samalla yksityisten eläkelaitosten mahdolliset järjestelmämuutokset minimoitaisiin. Työeläkelakien kustannustenjakoa koskeviin säännöksiin ehdotetut muutokset mahdollistaisivat Eläketurvakeskuksen lakisääteisen kustannustenjakotehtävän toimeenpanon myös mainittujen eläketurvien osalta. Viimeisen eläkelaitoksen menettelyn laajeneminen säästäisi myös jatkossa kustannuksia, kun työeläkealan omia yhteisiä tietojärjestelmiä ollaan uusimassa lähivuosina ja uusimisen yhteydessä tietojärjestelmiin ei tarvitsisi rakentaa poikkeamia.

Esityksessä ehdotetaan myös muutosta työeläkealan toimijoiden tietojensaantioikeuksia koskeviin säännöksiin (mm. TyEL 198 §), joka mahdollistaisi työeläkejärjestelmän siirtymisen vastaanottamaan eläke- ja etuusasian toimeenpanossa tarpeelliset terveydentilaa koskevat tiedot sähköisesti 1.1.2027 Kelan Kanta-palvelun (kysely- ja välityspalvelun) kautta. Kysely- ja välityspalvelun avulla työeläkelaitokset voivat vastaanottaa terveydenhuollon todistuksia esimerkiksi työkyvyttömyyseläkeasian ratkaisemiseksi. Käytännössä ensi vuoden alusta, jolloin lainmuutosten olisi tarkoitus tulla voimaan, työeläkeala voisi alkaa vastaanottamaan terveydenhuollon lausuntoja Kanta-palvelujen *välitys*palvelun kautta. Säännöksiä ehdotetaan tarkennettavaksi sekä poistettavaksi maininta B-lääkärinlausunnosta, koska uusi BC-lääkärinlausunto on otettu käyttöön ja vuoden 2027 alusta myös työeläkeala alkaa vastaanottaa

sähköisiä BC-lausuntoja Kanta-palveluiden välityspalvelun kautta. Myös B-lääkärinlausunnot ovat käytössä vielä jonkin aikaa vuodenvaihteen jälkeenkin. Käytännössä Kelan Kanta-palvelujen *kysely*palvelun käyttöönotto edellyttää ehdotettavien työeläkelainsäädännön muutosten lisäksi myös sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) annetun lain muuttamista. Eläketurvakeskus pitää tärkeänä asiakastietolain muutosten edistämistä Kanta-palvelun kyselynpalvelun käyttöönottamisen mahdollistamiseksi työeläkealalla.

Eläketurvakeskus

Karoliina Kiuru — Johtaja

Mari Kuuvalo — Osastopäällikkö